

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research
Cilt: 13 Sayı: 71 Haziran 2020 & Volume: 13 Issue: 71 June 2020
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

HALK MÜZİĞİ KORO DERSİ ALAN ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN BU DERSE KARŞI TUTUMLARININ CİNSİYET AÇISINDAN İNCELENMESİ *EXAMINING THEIR ATTITUDES TOWARD THE COURSE OF DISABLED STUDENT WHO ARE TAKING FOLK MUSIC CHOIR LESSON*

Yahya Erőat YILDIZ*

Özet

Sosyal gelişim merkezinde engelli insanların halk müziği koro dersine karşı tutumları, derse ilgileri, katılımları ve müziğe karşı bakış açılarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma nicel verilere dayalı tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırma Sakarya ili Sosyal Gelişim Merkezi çalışma evreni olarak seçilerek yürütülmüőtür. Seçkisiz örnekleme ile on öğrenciye ulaşılmıştır. Araştırmada gerekli uzman görüşleri alınarak veri toplama aracı geliştirilmiştir. Ölçeğe ilişkin açımlayıcı ve doğrulamayı faktör analizleri yapılmıştır. Gerekli güvenilirlik analizlerinden sonra da uygulamaya geçilmiştir. Araştırma genelinde öğrencilerin halk müziği koro dersine karşı tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Müzik, Ders, Engelli ÖĞrenciler, Koro, Halk Müziği.

Abstract

This research, which aims to examine the researches related to modeling, to determine their interests, participation, and points of view towards music, is a research in the scanning model for quantitative data. The research should be selected as the study universe of Sakarya Province Social Development Center and should be reviewed. It reached the student with random sampling. It is a data collection tool under the necessary expertise in the research. It is for exploratory and confirmatory factor analysis of the scale. It was passed after the necessary reliability analysis. It reached the conclusion that the attitudes towards the folk music choir lesson you researched were positive.

Keywords: Music, Lesson, DisabledStudents, Chorus, Folk Music.

* Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Müzik Bilimleri Yüksek Lisans ÖĞrencisi, yildizyahyaersat@gmail.com

GİRİŞ

Müzik eğitiminin etkili bir alanı olan korolar; kişilik gelişimine, toplumsallaşmaya ve özgüvenin artmasına büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Kişinin kendi sesini kullanmasını, grup ile ortak hareket etmeyi ve grup çalışmasının önemini en iyi öğreten ortamlar arasına koroları da eklemek gerekmektedir (Doğanarslan, 2008).

Ülkemizde Konservatuarlar, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri ve Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümlerinde koro eğitimi verilmekte ve çeşitli etkinlikler yapılmaktadır. (Deliorman, 1978). Bu eğitimin yanı sıra koro türlerine bakacak olursak karma korolar, kadın koroları, erkek koroları ve çocuk koroları olarak dört ana başlık altında isimlendirilmektedir. Koroları sayısal oluşumlarına göre, müzik türlerine göre ve kuruluş amaçlarına göre de isimlendirmek mümkündür. Sayılarına göre, oda koroları ve büyük korolar Müzik türlerine göre Türk Halk Müziği Koroları, Türk Sanat Müziği Koroları, Tasavvuf Müziği koroları ve Opera koroları kuruluş amaçlarına göre de profesyonel korolar ve amatör korolar olarak adlandırılmaktadır. Müzik eğitimi veren fakülteler haricinde Özellikle Sakarya'da, Sakarya Büyük Şehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezlerinde (Sakarya sosyal gelişim merkezleri Adapazarı, Akyazı, Geyve, Sapanca, Karasu ilçelerinde yer almaktadır) bulunan müdürlüklerde engelli hizmetleri müdürlüğü eğitim ve sorumlulukları nedeniyle diğerlerinden ayırt edilebilmektedir. Engelsiz bir şehir hedefiyle çalışmalarına ara vermeden devam eden Engelli Birimi, engelli vatandaşlar ve aileleri için tüm sosyal projeleri bu merkezden gerçekleştirmektedir. Bu birimdeki birçok eğitimin yanı sıra engelli vatandaşlarımıza koro eğitimi, aile ve çocuk hizmetleri ve engellilik hizmetleri müdürlüklerine sahip olmakla beraber bu müdürlüklerde koro, ritim ve çeşitli enstrüman dersleri de verilmektedir (Destan, 2001). Buradaki koro dersleri türü olarak karma koro sayısal oluşumuna göre oda korosu, müzik türüne göre ise Türk Halk Müziği korosu ve kuruluş amacına göre amatör koro olarak değerlendirmek mümkündür (Egüz, 1981).

Engelli bireyler üzerinde müzik ve koro eğitimin önemi konusunda birçok makale, lisans ve yüksek lisans tezleri bulunmaktadır. Bu konu ile alakalı İsmihan ARTAN; "Engelli Çocukların Eğitiminde Etkili Bir Teknik: Müzik" adlı makalesinde engelli bireylerin eğitim programlarında müziğin bu bireyler üzerindeki etkileri, yapılan etkinliklerin amacı, planlanması, çalışılan mekânın özellikleri ve eğitimcinin özellikleri hakkında detaylı bilgiler bulunmaktadır (ARTAN, 2001).

Cemalettin BAYDAĞ'ın ise "Görme engelli bireylerin sosyalleşme sürecinde verilen müzik eğitiminin, müzikal motivasyon, müziksel ilgi ve müzik yaşantılarına etkisi" adlı yüksek lisans tezinde müziğin görme engelli bireylerin yaşamlarına etkisinin yanı sıra motivasyon ve sosyalleşmedeki etkileri hakkında önemli bilgiler ele almaktadır (BAYDAĞ, 2012).

Bu araştırmanın konusu ve amacı Sakarya Büyük Şehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezinde engelli insanların halk müziği koro dersine karşı tutumları, derse ilgileri, katılımları ve müziğe karşı bakış açıları, engelli öğrencilerin cinsiyetlerine göre derse karşı tutumların incelenmesi ve bulunan sonuçlara göre bu dersin engelli öğrenciler üzerindeki olumlu ve olumsuz yönlerinin analiz edilmesidir. Araştırma evreni Sakarya Büyük Şehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezleri, çalışma örneklemini ise Adapazarı Sosyal Gelişim Merkezi Engelli Şube Müdürlüğü Müzik bölümü halk müziği koro dersi öğrencileridir.

Araştırmanın Konusu

Araştırmada Sakarya Büyük Şehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezinde engelli insanların halk müziği koro dersine karşı tutumları, derse ilgileri, katılımları ve müziğe karşı bakış açıları üzerinde durulmaktadır. Halk müziği koro dersini alan bu öğrencilere ailelerinin ne derece destek verdikleri, halk müziği koro dersinden ne kadar verim aldıkları hakkında bilgiler verilmektedir.

Problem Cümlesi

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezi'nde Halk Müziği Koro Dersi Alan Engelli Öğrencilerin Bu Derse Olan tutumları cinsiyet açısından nasıldır?

Araştırmanın Alt Problemleri

1. Engelli öğrencilerin halk müziği koro dersindeki yeterlilik durumları cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?
2. Engelli öğrencilerin halk müziği koro dersi için aile destekleri cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?
3. Engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde öğrendikleri eserlerin geliştiricilik yönleri cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?
4. Engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde aldıkları eğitimin verimliliği cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?

5. Engelli öğrenciler halk müziği koro dersini kaç yıldır aldıkları cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?

6. Engelli öğrenciler SGM' de çalgı derslerinin olmasını istemeleri cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?

7. Halk müziği koro dersi alan engelli öğrenciler senede ne kadar konser yapıldığı cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?

8. Engelli öğrenciler konserlerde hangi tür halk müziği eserlerini icra ettikleri cinsiyet değişkenine göre değişkenlik göstermekte midir?

Araştırmanın Amacı

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezinde koro dersi alan engelli öğrencilerin, cinsiyetlerine göre derse karşı tutumların incelenmesi ve bulunan sonuçlara göre bu dersin engelli öğrenciler üzerindeki olumlu ve olumsuz yönlerinin analizleridir.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Sakarya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezi engelli koro öğrencilerinin müzik derslerine olan ilgi düzeylerini artmasını sağlamak ve sosyal çevre edinerek kendisine çevresine daha yararlı bir birey olarak yetişmesi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca bu araştırma ile halk müziği koro dersi aile destekleri, eserlerin geliştiricilik yönleri, alınan eğitimlerin verimliliğine ilişkin ortaya çıkan sonuçlar diğer araştırmalar için ışık tutacaktır.

Araştırmanın Modeli

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezinde halk müziği korosu dersine yönelik engellilerin tutum, ilgi, katılım ve tutumlarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma, nicel araştırma geleneğinde sıklıkla kullanılan araştırmanın genelinde yer alan genel örneklem üzerindeki tarama modeli ve bu tarama modelinde bağımlı değişkenler arasındaki ya da demografik değişkenler arasındaki ilişkileri tespit etmeye çalışan var olan ilişkinin ortaya çıkarılmasını amaçlayan çalışmadır (Karasar, 2000).

Evren ve Örneklem

Araştırmada, genel evren tanımlaması yapılırken örnekleme tespit edebilecek örneklem grubunun seçiminin düzgün yapılabilmesi için evren olarak ulaşılabilecek evren seçilir. Seçilecek bu evren bir yönüyle somut evrendir denilebilir. Araştırmacı bu evren üzerinde genel evrenden ziyade örnekleme rahatça ulaşabilir. Araştırma evrenini gözlemler, evren hakkında gerekli istatistik bilgileri de toplar (Karasar, 2000). Araştırma evreni Sakarya Büyük Şehir Belediyesi Sosyal Gelişim Merkezleri ($\alpha=14$) kişi seçkisiz olarak evrene dahil edilmiştir. Çalışma örnekleme ise Adapazarı Sosyal Gelişim Merkezi Engelli Şube Müdürlüğü Müzik bölümü halk müziği koro dersi öğrencileri ($n=10$) olarak tespit edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Uzmanların görüşleri alınarak anket soruları düzenlenmiştir. Ölçme aracına ilişkin AFA ve DFA (AFA: açımlayıcı faktör analizi, DFA: doğrulayıcı faktör analizi) yapılmıştır. Verilerin analizler için uygun olup olmadığının tespit edilmesi için KMO testi (KMO: korelasyon matrisinin oluşturulması) analizi yapılmıştır. Araştırma verileri için $KMO = ,923$, $sig\ p = ,000$, 80'den yüksek çıkmıştır. Ölçüm verilerinin anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan Barlett testi de araştırmada anlamlı çıkmıştır. Faktörler genel olarak bakıldığında tek faktör altında toplanmıştır. Varyans açıklama oranlarına bakıldığında % 82,120'lik varyans açıklama oranı çıkmıştır. Bu oran 0,66'dan yüksek olduğu için araştırmada anlamlı kabul edilmiştir. Faktör yük değerleri bu araştırma için 0.749 ile 0.936 aralığında bulunmuştur. Bu sonuçlar ile araştırmacı tarafından hazırlanan ölçme aracının yapı geçerliliği ve tutarlılığı sağlanmıştır.

Çalışmada kullanılan ölçeğin geçerliliğini test etmek için AFA işlemleri bitirildikten sonra ölçme araçlarını işleme dahil eden YEM analizleri yapılmıştır. Bu analizler ölçme hatalarını da işleme dahil ettiğinden geçerliliği yüksek analizler olarak bilinmektedir (Kalaycı, 2010). YEM analiz sonuçları Düzey I' de analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları (YEM)

Ölçek Modeli	ΔX^2	sd	p	$\Delta X^2/sd$	GFI	CFI	RMSEA	RMR
Bağımsız Model	45.302	39	.17	1.16	.91	.95	.02	.03

- Ölçüm Verileri Crombach's Alfa=.879, Intraclass Korelasyon ,901 F=36.420, p=.000, Friedman's testi $X^2= 369.127$, p=.000
- sd serbestlik derecesi
- *p<0,01 anlamlılık seviyesinde ilişki anlamlı
- GFI Goodness of Fit Index
- CFI Comparative Fit Index
- RMSEA Root Mean Square Error of Approximation
- RMR Root Mean Square Residuals

YEM analizleri neticesinde bulunan değerlerin uyum iyiliği indeksleri kontrol edilmiştir. Belirtilen kriterler baz alınarak yapılan inceleme neticesinde Tablo 1'de yer alan dört anlamlılık değerinin kriterlerin üzerinde olduğu bulunmuştur. Ayrıca 1 ile 5 arasında yer alması kabul edilen $\Delta X^2/sd$ değer de 1,16 bulunarak mükemmel uyum iyiliklerine sahip oldukları görülmüştür (Bayram, 2013, 78; Meydan ve Şeşen, 2015, 37; Karagöz,2016, 975).

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Araştırmaya katılan 10 öğrenci üzerinden elde edilen veriler, SPSS 20,0 paket programı ile analiz edilmiş, frekans (f) ve yüzde (%) değerleri olarak tablo haline getirilmiştir. Betimsel istatistik bir değişkene ilişkin sayısal değerlerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan istatistiksel işlemleri tanımlar. Bir örneklem üzerinde ya da ulaşılabilen durumlarda evrenin tamamından gözlem yaparak elde edilen verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini belirlemeyi amaçlayan süreçtir Araştırmada frekans değerleri betimsel istatistik grubu içerisinde yer alır. Araştırmaya katılan deneklerin verdikleri cevapların sıklıklarını tespit etmek için kullanılır (Büyüköztürk, 2005). Araştırmada yüzde değerleri frekans değerleri gibi betimsel istatistiklerde kullanılan frekans değerlerin yüzde olarak verilmesini sağlar (Kalaycı, 2010). Cinsiyet değişkenine göre analizi yapılan veriler, bulgular ve yorum bölümünde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

1. Engelli Öğrencilerin Halk Müziği Koro Dersindeki Yeterlilik Durumlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinin yeterlilik durumuna ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinin yeterlilik durumu

		Evete	Hayır	Toplam
Cinsiyet	Kadın	6	1	7
	% Cinsiyet	85,7%	14,3%	100,0%
	% Yeterlilik	75,0%	50,0%	70,0%
	% Toplam	60,0%	10,0%	70,0%
	Erkek	2	1	3
	% Cinsiyet	66,7%	33,3%	100,0%
	% Yeterlilik	25,0%	50,0%	30,0%
% Toplam	20,0%	10,0%	30,0%	
Toplam	Toplam	8	2	10
	% Cinsiyet	80,0%	20,0%	100,0%
	% Yeterlilik	100,0%	100,0%	100,0%
	% Toplam	80,0%	20,0%	100,0%

Tablo 2 incelendiğinde kız öğrencilerin %85,7'si evet, %14,3'ü hayır cevabını vermişlerdir. Erkek öğrencilerin %66,7'si evet, %33,3'ü hayır cevabını vermişlerdir. Bulgulara genel olarak bakıldığında %80'i

evet, %20'si hayır cevabını verdikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu kız öğrencilerin ve erkek öğrencilerin büyük bir bölümünün yeterlilik durumlarının yüksek olduğunu göstermektedir.

2. Engelli Öğrencilerin Halk Müziği Koro Dersinde Aile Desteğine İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersi için aile destekleri durumuna ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersi için aile destekleri durumu

		Evet	Toplam
Cinsiyet	Kadın	7	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Aile	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
Erkek	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Aile	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Aile	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 3 incelendiğinde, kız öğrencilerin aile desteklerine baktığımızda %100'ü evet cevabını vermişlerdir. Aynı şekilde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %100'ü de evet cevabını vermişlerdir. Araştırma bulgularına genel olarak bakıldığında katılımcıların aile desteklerinin %100'lük bir oy oranına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

3. Engelli Öğrencilerin Halk Müziği Koro Dersinde Öğrendikleri Eserlerin Geliştiricilik Yönlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde öğrendikleri eserlerin geliştiricilik yönlerine ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 4'de yer almaktadır.

Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde öğrendikleri eserlerin geliştiricilik yönleri

		Evet	Toplam
Cinsiyet	Kadın	7	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Geliştiricilik	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
Erkek	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Geliştiricilik	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Geliştiricilik	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 4 incelendiğinde, kız öğrencilerin geliştiriciliklerine baktığımızda %100'ü evet cevabını vermişlerdir. Aynı şekilde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %100'ü de evet cevabını vermişlerdir. Araştırma bulgularına genel olarak bakıldığında katılımcıların geliştiriciliklerinin %100'lük bir oy oranına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu kız ve erkek öğrencilerin tamamının geliştiricilik yönlerinin yüksek olduğunu göstermiştir.

Ders için kullanılan repertuar

- Makaram Sarı Bağlar- Diyarbakır Yöresi- Kaynak kişisi: Selahattin Mazlumoglu
- Cemilemin Gezdiği Dağlar Meşeli- Denizli Yöresi- Kaynak Kişisi: Talip Özkan
- Kahveyi Kavururlar- Eskişehir Yöresi-Kaynak Kişisi: Ahmet Kızılok, Dilek Yılmaz

- Keres Çiçek Açayı- Rize Yöresi- Kaynak Kişisi: Rizeli Sadık
- Babuba- Batı Trakya Yöresi- Kaynak Kişisi: Mustafa Sezer
- Bağa girdim Bağ Budanmış- Şarköy Yöresi- Kaynak Kişisi: Mustafa Karaer
- Nedir Benim Melül Mahzun Gezdiğim- Erzincan Yöresi- Kaynak Kişisi: Arif Top

4. Engelli Öğrencilerin Halk Müziği Koro Dersinde Aldıkları Eğitimin Verimliliği İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde aldıkları eğitimin verimliliğine ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 5’de yer almaktadır.

Tablo 5. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersinde aldıkları eğitimin verimliliği;

Cinsiyet		Olumlu	Toplam
		Kadın	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Verimlilik	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Verimlilik	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Verimlilik	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 4 incelendiğinde, kız öğrencilerin verimliliklerine baktığımızda %100’ü evet cevabını vermişlerdir. Aynı şekilde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %100’ü de evet cevabını vermişlerdir. Araştırma bulgularına genel olarak bakıldığında katılımcıların verimliliklerinin %100’lük bir oy oranına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin tamamının verimlilik alanlarının yüksek olduğunu göstermiştir.

5. Engelli Öğrenciler Halk Müziği Koro Dersini Almalarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrenciler halk müziği koro dersini kaç yıldır aldıklarına ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin halk müziği koro dersini kaç yıl aldıkları

Cinsiyet		Bir	Beş	Toplam
		Kadın	4	3
	% Cinsiyet	57,1%	42,9%	100,0%
	% Koro	57,1%	100,0%	70,0%
	% Toplam	40,0%	30,0%	70,0%
	Erkek	3	0	3
	% Cinsiyet	100,0%	0,0%	100,0%
	% Koro	42,9%	0,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	0,0%	30,0%
Toplam	Toplam	7	3	10
	% Cinsiyet	70,0%	30,0%	100,0%
	% Koro	100,0%	100,0%	100,0%
	% Toplam	70,0%	30,0%	100,0%

Tablo 6 incelendiğinde, kız öğrencilerinin %57,1’i 1 yıl koro dersi %42,9’u ise 5 yıldır koro dersi almışlardır. Öte yandan erkek öğrencilerin ise %100’ü 1 yıl koro dersi almıştır. Araştırma bulguları genel olarak incelendiğinde araştırmaya katılan deneklerin %70’inin 1 yıl, %30’unun ise 5 yıl koro dersi aldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun koro dersini bir yıldır aldıklarını göstermiştir.

6. Engelli Öğrenciler SGM’de Çalgı Derslerinin Olmasını İstemelerine İlişkin Bulgular ve Yorum
Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrenciler SGM’de çalgı derslerinin olmasını isteyip istemediklerine ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrencilerin SGM’de çalgı derslerinin olmasını isteyip istememeleri

		Evete	Toplam
Cinsiyet	Kadın	7	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Enstrüman	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
Erkek	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Enstrüman	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Enstrüman	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 7 incelendiğinde, kız öğrencilerin %100’ü evet cevabını vermişlerdir. Aynı şekilde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin %100’ü de evet cevabını vermişlerdir. Araştırma bulgularına genel olarak bakıldığında %100’lük bir oy oranına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu öğrencilerin tamamının SGM’de çalgı derslerinin olmasını istediklerini göstermektedir.

7. Halk Müziği Koro Dersi Alan Engelli Öğrenciler Senede Ne Kadar Konser Yapıldığına İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre halk müziği koro dersi alan engelli öğrenciler senede ne kadar konser yapıp yapılmadığına ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. Cinsiyet değişkenine göre halk müziği koro dersi alan engelli öğrencilerin senede ne kadar konser yaptıkları

		Dört	Toplam
Cinsiyet	Kadın	7	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Konser	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
Erkek	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Konser	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Konser	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 8 incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin %100’ü 4 konser yapıldığını belirtmişlerdir. Analiz sonuçları genel olarak incelendiğinde ise hem kız hem de erkek öğrencilerin tamamının dört konser olarak cevap verdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgu senede dört konserin yapıldığını göstermektedir. Yapılan konserlerde engelli bireyler sahneye çıktıkları zaman aldıkları reaksiyonlar, alkış, tezahürat vs., sonucunda kendilerini toplumun bir parçası olarak hissetmişler ve olumlu yönde sosyal gelişim göstermişlerdir.

8. Engelli Öğrenciler Konserlerde Hangi Tür Halk Müziği Eserlerini İcra Ettiklerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrenciler konserlerde hangi tür halk müziği eserlerini icra edilip edilmediğine ilişkin yapılan betimsel istatistik analiz sonuçları Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9. Cinsiyet değişkenine göre engelli öğrenciler konserlerde hangi tür halk müziği eserlerini icra ettikleri

		THM	Toplam
Cinsiyet	Kadın	7	7
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Tür	70,0%	70,0%
	% Toplam	70,0%	70,0%
Erkek	Erkek	3	3
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Tür	30,0%	30,0%
	% Toplam	30,0%	30,0%
Toplam	Toplam	10	10
	% Cinsiyet	100,0%	100,0%
	% Tür	100,0%	100,0%
	% Toplam	100,0%	100,0%

Tablo 8 incelendiğinde, kız öğrencilerin %100'ü Türk Halk Müziğini erkek öğrencilerin de %100'ü Türk Halk Müziğini cevabını vermişlerdir. Araştırma sonuçları genel olarak incelendiğinde öğrencilerin %100'ünün Türk Halk Müziği cevabını verdikleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Ders için kullanılan repertuar:

- Makaram Sarı Bağlar- Diyarbakır Yöresi- Kaynak kişisi: Selahattin Mazlumoglu
- Cemilemin Gezdiği Dağlar Meşeli- Denizli Yöresi- Kaynak Kişisi: Talip Özkan
- Kahveyi Kavururlar- Eskişehir Yöresi-Kaynak Kişisi: Ahmet Kızılok, Dilek Yılmaz
- Keres Çiçek Açayı- Rize Yöresi- Kaynak Kişisi: Rizeli Sadık
- Babuba- Batı Trakya Yöresi- Kaynak Kişisi: Mustafa Sezer
- Bağa girdim Bağ Budanmuş- Şarköy Yöresi- Kaynak Kişisi: Mustafa Karaer
- Çorabını Ördüğüm- Emirdağ Yöresi- Kaynak Kişisi: Pınar Halaç

Bu eserlerin tümü hareketli ve ritmik eserlerdir. Engelli bireylerin bu tarz ritmik ve hareketli eserleri icra ettikleri zaman moral ve motivasyonlarının arttığı gözlemlenmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, anket aracılığı ile elde edilen verilerin analizi sonucundan ortaya çıkan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır. Bu çalışmaya göre kız öğrencilerin halk müziği koro dersindeki yeterlilik durumları göz önüne alındığında %85,7'si evet, %14,3'ü hayır demiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,7'si evet, %33,3'ü hayır demiştir. Bu sonuca göre kız öğrencilerin, koro dersindeki yeterlilik durumları erkek öğrencilerden daha fazladır. Kız öğrencilerin aile desteklerine baktığımızda %100'ü evet demiştir. Erkek öğrencilerinde aynı şekilde aile desteklerine baktığımızda %100'ü evet demiştir. Bu duruma göre her iki cinsiyetinde aileleri derse ilişkin öğrencilere tam destek vermektedirler. Öğrencilerin halk müziği koro dersinde öğrendikleri eserlerin geliştiricilik yönlerine ilişkin bulgulardan çıkarılan ise; her iki cinsiyette de maximum seviyede olmak üzere bu dersin %100 öğrenciler üzerinde geliştiriciliği arttırdığı sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin bu derste aldıkları eğitimin verimliliği oranlandığında, kız ve erkek öğrencilerin eşit seviyede dersten %100 verim aldıkları görülmüştür. Yapılan araştırma sonucunda, kız öğrencilerinin %57,1'i 1 yıl koro dersi almıştır. %42,9'u ise 5 yıldır koro dersi almaktadır. Erkek öğrencilerin ise %100'ü 1 yıl koro dersi almıştır. Bu araştırmadan çıkarılan sonuca göre de; her iki cinsiyetinde bu derse katılımındaki yoğunluk son bir yıldır daha fazla görülmektedir. Bu çalışmaya göre, öğrencilere sorulan: "SGM' de çalgı dersi istiyor musunuz?" anket sorusuna verdikleri cevap her iki cinsiyette de %100 olumlu yönde olmuştur. Bu dersi alan her iki cinsiyetteki öğrencilerin %100'ü bir sene içerisinde dört konser yapıldığını belirtmiştir. Bu sonuçtan çıkarılan, bir ders sezonu içerisinde her yarıyıl da eşit olarak ikişer konser yapılmıştır. Araştırmada da belirtildiği üzere ders halk müziği koro dersi olduğu için, öğrencilerin derste geçtikleri eserin hepsi THM eserleridir. Her iki cinsiyetinde sorulan anket sorularında hepsi THM eserleri geçtiklerini belirtmişlerdir.

Yalnız dersle alakalı olarak öğrencilere hangi eserleri geçmek istedikleri sorularak fikir alınıp bu fikir doğrultusunda eser öğretilmeye önem gösterilmiştir. Öğrenciler genellikle çeşitli yörelerin hareketli halk müziği eserlerini beğendiklerini ve bu doğrultuda eser öğrenmek istediklerini dile getirmişlerdir.

Sonuç olarak yapılan bu çalışmada öğrencilerin sorulara verdiği yanıtlar büyük oranda olumlu yöndedir. Derslerde karşılıklı yapılan bilgi alışverişi ve eser seçimi öğrencilerin motivasyonunu yükseltip derse olan ilgilerini arttırdığı gözlemlenmiştir

Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki önerilere yer verilmektedir;

- SGM kurumu engelli hizmetleri müdürlüğü, halk müziği engelli koro öğrencilerinin daha verimli bir yaşamlarının olması için müzik derslerinin saatleri arttırılabilir.
- Engelli öğrencilerin moral ve motivasyonlarının yüksek tutulması açısından çeşitli enstrüman dersleri verilebilir.
- Engelli öğrencilerin ilgilerini çekmek ve müziğe teşviklerinin arttırılması açısından konser ve müzikal etkinlik sayıları arttırılabilir.

KAYNAKÇA

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. (6.Baskı), Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Artan, İ., (2001). Engelli Çocukların Eğitiminde Etkili Bir Teknik: Müzik. *G. Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, Sayı 2 sayfa 43-55.
- Baydağ, C., (2012), *Görme engelli bireylerin sosyalleşme sürecinde verilen müzik eğitiminin, müzikal motivasyon, müziksel ilgi ve müzik yaşantılarına etkisi*, T.C. Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi, İstanbul.
- Bayram, N. (2013). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Büyükköztürk, Ş. (2005). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (Gözden Geçirilmiş 5. Baskı), Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Deliorman, L. (1978), *Koro*, Yaygın Yükseköğretim Kurumu, Ankara.
- Destan, A. (2001). Eser Partiyonu Tanıma ve Eserle İlgili Çalışma Yöntemlerini Saptama. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Sevda Canap And Vakfı Yayınları.
- Doğan Arslan, E. (2008). *Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*. Ankara: Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimi Ana Bilim Dalı, Müzik Bilimi Yüksek Lisans Programı.
- Egüz, S. (1981), *Koro Eğitimi ve Yönetimi*, Ayyıldız Matbaası, Ankara.
- Görücü, A.Ö. (2014), *Koro Eğitimi ve Nefes Egzersizleri Tutum Ölçeği Geliştirilmesi ve Öğrencilerin Tutumlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karagöz, Y. (2016). *SPSS ve AMOS 23 Uygulamaları*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (10.Baskı), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Meydan, C. H., Şeşen, H. (2015). *Yapısal Eşitlik Modellemesi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Sakarya Sosyal Gelişim Merkezi (2014). *Engelli Hizmeti*. <http://www.sakarya.bel.tr/1/Yayin/sosyal-gelisim-merkezi/72> (Erişim tarihi: 28.12.2019).
- Yener, S. , Apaydınlı, K. (2015). *Türkiye’de Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çeşitliliği ve Mezunların İstihdam Sorunları*. Doi: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3239>.